

Nyár-idő...

Ez így egy „vállalható projekt”: *enni, inni és élvezni az életet...* Miért nem ezzel kezdik a papok a prédikációjukat? Bizonyra nagyobb figyelem terelődne így a kereszténység tanítására! Sajnálatos módon, nem ez a Szentírás legfőbb üzenete. Ez csak akkor lenne központi része, ha az „evés-ivás” lenne az emberi lét értelme és célja, de azt jól érezzük, hogy az élet ennél több, s ezért keressük eszelős módon életünk értelmét, hogy miért is jöttünk erre a világra... De tényleg:

Mi az élet „értelme”, s mi a célja az életünknek?

Jóllehet az élet legnagyobb célja maga az Élet, hogy új napra ébredhetünk, hogy a reggeli kávé/teát/kakaót szürcsölgetve számbavehetjük aznapi teendőinket, hogy kinek mit ígértünk, mint kell elintézni – mindamellett, hogy esetleg felvállaltunk hosszútávú projektet is (pl. *gyereknevelés*) –, hogy ránkacsint a Nap néhány sugara, hogy megsimogat a reggeli friss szellő... hogy *ősbizalmi jeleket ajándékozhatunk újra szeretteinknek*, hogy átfuthat rajtunk a gondolat: Az élet egyedüli értelme, hogy: *Istenben/Istennel élni jó!*

Érdekes, furcsa, sőt ellentmondásos is, hogy többnyire úgy éli meg az ember életének nagyobb részét, hogy meg van győződve igazáról: vannak fontosabb dolgok is az életnél. A „dolgok” miatt – melyeket valójában csak kölcsönbe kaptunk, s sokkal hamarabb megemészt a 'moly és a rozsdá', mintsem gondolkodnánk – keresztülgázolni az örök isteni jó renden, fatális életvezetési hiba! Nem is tudjuk a következményeket tompítani, mert ugyan mi rajzoljuk az életünket (van szabad akaratunk!), de radiózni életünk rajzlapján csak a JóIsten tud –, ha kegyelméből fakadóan éppen akar...

Az élet „értelme” azonban nemcsak az evés, az ivás és a genetikai kódunk továbbörökítése. Az élet értelme létünk ezerarcúságában van, hogy rátaláljuk Istenre, hogy el-, és visszajussunk Őhozzá! Hiába kutatjuk a világmindenséget, gyorsítjuk az elemi részecskéket (LHC) – születésünk és halálunk titkát megfejtetni nem tudjuk. Pedig ez az a kérdés, ami különösen is izgat mindenkit! Miért vagyunk ezen a világon, miért kell meghalnunk, hová megyünk, ha vége az életnek? A probléma akkor kezd egyre súlyosabbá válni, ahogyan felfedezzük: nem az élet közepe felé, hanem vége felé tartunk...

„Nincs jobb az embernek, mint hogy egyen, igyon és élvezze az ő lelke a fáradságos munkájából fakadó jót” (Prédikátor 2:24)

Amíg életünk gyertyalángját nem remegtette meg a Sors szele, eladdig nem sokat gondolunk az elmúlásra. Számtalan történés vonzásában élve, sokáig képesek vagyunk elhinni: az élet értelme a minél több eseményben való részvétel. Kedvünk a világ "befogására" legelőször akkor hagy alább, amikor rádöbbenünk, ezek sem nyújtják a teljességet, hiszen a nagy mínuszt, az Isten hiányát nem pótolhatja más, csak maga az Isten. Ha tudatában lennénk annak, mennyire törekeny az életünk, akkor bizony jobban vigyáznánk egymásra nemcsak a közlekedésben, de az Élet nagy országútján is. Respektünk hiányát tragédiák jelzik ott is, és itt is.

Mindennel számolunk

– amivel csak tudunk –, de érdekes módon az Isten gyakran kimarad a tervezésből. Hiába minden sokat ígérő együttállása a lehetőségeinknek, ha nem számolunk a Teremtőnkkel – bizony nagy meglepetések is érhetnek minket!

Legnagyobb tévedésünk általában az, hogy elszámoljuk magunkat az idővel. Úgy gondoljuk, még (mindig) fiatalok vagyunk, úgy hisszük, még az Élet nekünk tartogat minden jót, még nem szükséges „rászorulnunk” az Isten kegyelmére. Még ráérünk áldozatot hozni a másikkért, még élünk egy kicsit magunknak, még szabadok maradhatunk egy kicsit... kalandnak, karriernek. Még van időnk, ráérünk később is az Isten felé fordulni.

Aztán ami még az egyik pillanatban látszik – mint a lehelet – a másikkban már szertefoszlik, nincs. Eljárt az idő, elfogytak a lehetőségek, visszajött a Gazda, s számonkérő szava már visszhangzik: „Ho-

gyan forgattad a talentum(ka)t, ami(ke)t rád bízam?” Magyarázkodásra lehetőség ugyan mindig van, de helye ebben az elszámolásban nincs! Amit „onnan felülről, a Világosság Atyjától” kapunk, arról Neki is kell számot adnunk... Amit kaptunk, azt azért kaptuk, hogy forgassuk. Ha szolgáltunk időnkkel másoknak, akkor az értelmesen telt, s nem értelmetlenül múlt el a nekünk rendelt néhány évtized.

Életünk nagy ellensége az idő

Ha nem Isten kezéből vesszük, s nem arra fordítjuk, amire kaptuk – hogy ti. megosszuk másokkal – akkor az idő múlásában gyakran átélhetjük a veszteséget, de ha háladással fogadjuk elmúló éveinket, óráinkat, perceinket, akkor átélhetjük az örökkévalóság pillanatos csodáit: „*Mindenre van erőm (értsd: időm!) a Krisztusban!*” Az Isten megtapasztalt szeretetének mindenek felett álló ereje átsegít a temporális akadályokon is...

Isten Irányt mutat Krisztusban

Mi adhatna nagyobb örömet és megelégedést, ha nem az, hogy Isten megmutatja nekünk az élet útját? Az élet értelme nem az, hogy minél többet majszoljunk az élet nagy zsíroskenyeréből. Ezt csak azok gondol(hat)ják, akik nem képesek elhinni, a halál után is élet van. Ők azok, akik eszelősen ragaszkodnak anyagba-szorult elképzeléseikhez. Persze mi másba is kapaszkodhatnának? A lélek világába, az Istenbe nem tudnak, hiszen számukra ezek a „dimenziók” nem léteznek...

Az „élet útja” másképpen megfogalmazva: *Istenhez vezető út. Ennek az útnak az egy evilági láthatatlan, de azért érzékelhető szakasza, s egy halál utáni reménységes része.* Gyönyörűségét ennek a vándorútnak az adja, hogy már itt „lent” átélhetjük, hogy nem a semmibe, az enyészetbe igyekezünk, hanem hazaváró Mennyei Édesatyánkhoz, akinek akaratából élhetünk itt a Földön... Hálaadással vagy anélkül, ez már a mi teremtményi szabadságunk, de jól tesszük, ha alkotásra, építésre, emelésre, növelésre törekszünk egy egész életen át!

A becsülettel elvégzett munka – Luther szerint – maga is imádság, a másoknak való önkéntes szolgálat; gondoljunk(!) csak a híres lutheri mondásra: „*Nem vagyok szolgálója senkinek, de készséges szolgálója vagyok mindenkinek*” (Ti. a Krisztusért)... Ez pedig soha nem kényszer, hanem a hálaadás evilági vetülete. (fm)

Kedves Testvéreim!

Kánikulai forróságra válaszoló, Kvégre(!) kiadós éjjeli eső utáni csodálatos frissességű reggelen írom szokásos köszöntő, s egyben hírlevel-lezáró gondolataimat. Nyári tervem-ben eredetileg úgy szerepelt, hogy információs hírlevelünk július-au-gusztusi összevont számát augusztus első hetére készítem el, de a techni-kai, szerkesztési okok miatt, végül is az egy hónappal korábbi megjelenés bölcsebb döntésnek látszik: a rövid-hírek frissebbek, a cikkek aktuálisab-bak, s talán az olvasási kedv is erősebb a Testvérekben...

Először felülvélnék Gröber Judit Ilona beszámolóját olvashatjuk a nagyvelegi Egyházmegyei (Missziói) Találkozóról, majd a keresztségről írt összefoglaló cikkem következik. Ígértem ugyanis, hogy az áprilisi, Révfü-löpön megtartott kötelező lelkésztoábbképzés témájára (ke-resztség) később még visszatérek.

Ezután egy 18 évvel ezelőtti (újra-digitalizált) Lutherrózsá-riporttal em-lékezzünk meg a Tatán egykor szolgált Ámon Ágoston O.F.M.Cap. (kapuci-nus) szerzetes testvérünkről, aki 15 évvel ezelőtt tért haza Megváltó URÁ-hoz. Ő egy végtelenül szerény, nagy tudású kapucinus atya volt, felejthe-tetlen mozaikja a tatai keresztény, el-sősorban katolikus hitéletnek.

Elkészítettem a *Nikodémus Aka-démia 2017. II. félévi programterve-zetét* is – kedvcsinálónak, hívogatónak a 31-ik(!) szemeszterünkre – az utolsó ol-dalon megtekinthető ez is, *Pákozdi Csaba* cikke mellett.

Lélekben a jövő heti hittan-tá-borra készülve, jó időben remény-kedve – ami úgy nekünk táboroztatóknak, mint nyári pihenésüket éppen töltőnek kel-lemes –, kívánok legközelebbi találko-zásunkig:

**Minden kedves Olvasónknak,
Isten gondviselésével átszőtt,
testi-lelki megerősítést adó
nyári időszakot!**

Lelkipásztori szeretettel, s
imádságban is gondolva
Mindenkire, hívogatok és
várok minden Testvéremet
alkalmainkra!
„Erős vár a mi Istenünk!”

János Molnár

Corrigenda – Előző hírlevelünkben Beigelbeck Petra kistestvérünk (Ő az első, aki új kereszte-lőkútunknál a keresztség szentségében részesült!) keresztelési tudósításában Beigelbeck Dávid (a keresztapa, az édesapa Árpád testvére) neve (az én szerkesztési hibám! – fm) került az édesapa neve helyére. Elnézést érte!

Rövid-hírek

Június 6-8. között Balatonszárszón Kárpát-medencei lelkésztalálkozón vettem részt. (Bal oldalamon Detre János váci, jobb oldalamon Decmann Tibor lajoskomáromi lelkészek ülnek –, akadémiai évfolyamtársaim.)

Gimnáziumi utolsó hit-, és erkölcsanó-rán meglátogattuk a tatai zsidó temetőt. (A felső képen a szépen felújított ravatalozó látható.)

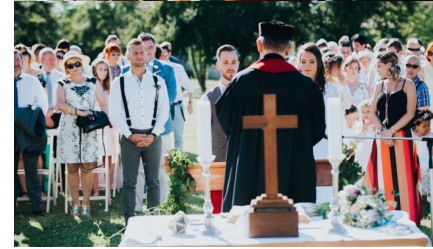
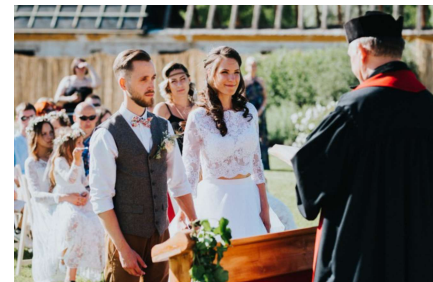

Június 8-án délután megtartottuk a Niko-démus Akadémia (Nika) **félévzáró** – ez volt a 30-ik szemeszterünk(!) – piknik-alkalmát, melyet hálaadó áhitattal zártunk.

Kedves ajándékot is kaptam hűsége-s Nika-s Testvéreimtől! Részle-tekért érdemes ellátogatni a <http://reformator.eu/> - oldalra, ahol nem csak *Bóra Katalin* (Luther fele-sége) finom söréről olvashatunk!

Június 8-án délután Egyházközségünkben Molnár Ákos (r.kat.) és Nagy Alexandra (ev.) testvéreink Isten előtt házasságot kötöttek. A prédikáció alapigéje a Jn 8,12 volt: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé az élet világossága.” Isten gazdag áldása kísérje életútjukat!

Június 15-én a Tatai Református Gimnáz-iumban, Vancsai József esperes-helyettes, ba-konyszombathelyi lelkész elnökletével hit- és erkölcsanó tantárgyból vizsgáztattunk. (A képen Pákozdi Csaba 10.A. osztályos tanuló kidol-gozott tételét mondja el.)

Június 29-én, a budapesti Német Nagykövet-ség és a tatai Német Nemzetiségi Múzeum szervezésében vándorkiállítás nyílt meg „Re-formáció Kelet-Európában” címmel, melyet mindenki szíves figyelmébe ajánlok! (Képek: Dr. Kuti Klára etnográfus, egyetemi adjunktus megnyitó beszé-dét tartja és Maria Altmann /Német Nagykövetség kul-turális osztályának vezetője/ előadását fordítja..)

2017 június 5-én (Pünkösd-hétfőn) a Nagyvelegi Evangélikus Gyülekezet adott otthont a Fejér-Komáromi Egyházmegyénk szokásos pünkösdli találkozójának. Az alábbiakban Felügyelő-asszonyunk beszámolóját olvashatjuk.

Nem csupán a csendes-nap lelki ajándékai motiváltak bennünket az utazásra. Tudva tudtuk, hogy Nagyveleg, Molnár Piroska presbiter-testvérünk kedves szülőfaluja, ahová mindig nagy öröm visszatérnie. Különösen így van ez, ha egy evangélikus közösségi élmény gazdagítja a hazatérés örömét. Ezzel az örömteli várakozással indultunk útnak – Molnár Piroska, Széles Anikó és jómagam – Pünkösd hétfőn reggel, hogy részt vegyünk a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye pünkösdli találkozóján. Ahogy közeledtünk Nagyveleg határához, teljes szépségében tárult elénk a falu csodálatos fekvése és környezete a Bakony keleti lábánál.

A faluban Piroska kalauzolt bennünket, utunk első állomása a szép fekvésű, gondosan ápolott temető volt: virágot vittünk Piroska édesapjának sírjára! Majd az ünnepi rendezvény helyszínére, a Sportcsarnokba mentünk, ahol csatlakoztunk a Vancsai családnak. A rendezvényre szép számmal érkeztek az egyházmegye gyülekezeteiből, becslésünk szerint mintegy 100 fő körül lehetett a résztvevők száma.

A rendezvény házigazdái Ribárszki Ákos – Pusztavám-Móri gyülekezet lelkésze –, valamint Bence Győző nagyvelegi lelkészek köszöntötték az egybegyűlteket, majd rövid áhitat után a Nagyvelegi Evangélikus Bábcsoport előadása következett.

A délelőtti program dr. Szabó Lajos rektor úr – Evangélikus Egyetem – előadásával

folymatódott. Már a címe is szokatlan és elgondolkodtató volt: Milyennek szeretné látni Luther ma az egyházat? Ahhoz, hogy erre a kérdésre választ találjunk, ismerni kell a Reformátor gondolkodásmódját, illetve annak fontos elemeit. Úgymint: *egészséges realitásérzék, pozitív szemlélet, természetes empátia, jóindulatú közeledés az emberekhez...* a teljesség igénye nélkül.

Az előadó ezen Lutheri értékek mentén kalauzolt el bennünket a mai evangélikus valóságba. Vajon hordozza-e még a mai gyülekezeti lét azokat értékeket, amelyek 500 év elteltével is fontosak kell legyenek!? A Rektor úr – Luther nevében – feltett néhány kérdést, melyek elvezethetnek bennünket a válaszhoz:

- Hányan olvassák a Bibliát?
- Miért járunk Istentiszteletre?
- Éneklünk-e együtt az egyházban?
- Ragaszkodunk-e a közösségünkhöz?
- Találunk-e új erőt és vigaszt abban, hogy az ige és szentség által részesülünk az ingyen kegyelem áldásában?

Úgy gondolom, bizony ezeket a kérdéseket időről időre mi magunknak is meg kellene válaszolnunk! A Rektor úr tartalmas előadása remélhetőleg sokakat serkentett kreatív továbbgondolkodásra és őszinte válaszáadásra.

Az ebédet a Nagyvelegi Kastély árnyas udvarán költöttük el. Majd a festői környezetben élvezhettük a Lajoskomáromi Rézfúvós-gyűlés kiváló koncertjét. Délután, visszatérve a Sportcsarnokba az Esztergomi gyűlekezet Mustármag Bábcsoportjának kedves, bibliai témájú darabját láttuk.

Az ünnepi együttlét úrvacsorás istentisztelettel és úti áldással zárult, Szarka István esperes úr és D. Szévik Imre nyugállományú püspök úr szolgálatával.

Gröber Judit Ilona

Tatai Evangélikus Gyülekezet felügyelője

Gyermek-keresztség

vagy

felnőtt-keresztség?

A hit vagy a keresztség az első lépés az Isten felé?

Meglepő lehet, de a kereszténység első másfél évezredében a keresztség tekintetében messzemenő egyetértés uralkodott. Azt kell mondanunk, hogy a csecsemőkeresztséget senki sem vitatta, ám a reformáció óta ez a kérdés napirenden van és alaposan megosztja az Egyházat. Nikodémus Akadémiánk októberi (reformáció hónapja!) alkalmának is egyik témája lesz – ennek „felvezetése” is egyben ez az összefoglaló cikk.

Ha egy vázlatos térképet akarunk felrajzolni a különféle felekezeteiket illetően, akkor a két tábor nagyjából így osztható fel: a csecsemőkeresztséget preferálók, ill. elfogadók közé a katolikus, református, evangélikus, metodista, ortodox; míg a csecsemőkeresztséget elutasítók közé: a baptista, pünkösdi-karizmatikus, szabadkeresztény elveket vallók csoportosíthatók.

A keresztség, mint cselekedet célja alapvetően kettős: az Újszövetség megfogalmazásai szerint egyrészt Krisztus halálával és feltámadásával történő egyfajta azonosulás, melynek értelmében az egyén meghal a bűnnek és feltámad egy új életre. Másrészt a keresztség Jézus egyetemes egyházának tagjává tesz, hiszen belekereszteltetünk Krisztus Testébe, s a keresztségben Isten új szövetségét kötjük meg.

Rövid történeti áttekintés

Az újszövetségi Szentírásban felnőtt keresztelesei vannak leírva. (Érthető, a gyermekek még nem értik az evangélium etikai üzenetét.) Az Apostolok Cselekedeteinek könyve (ApCsel) és az apostoli levelek sokszor beszélnek a keresztelezésről, a sorrend mindig a következő: *hirdetik Jézus evangéliumát, emberek hisznek az evangéliumban és megtérnek, megkeresztelik őket*, megkapják bűneik bocsánatát és megkapják ajándékul a Szentlelket, az Atyaisten gyermekévé, Jézus misztikus testének, az Egyháznak tagjává, a Szentlélek élő templomává lesznek.

Kifejezetten nem írja a Biblia, hogy csecsemőket is kereszteltek volna, de az ApCsel elbeszéli, hogy Filippiben Pál prédikációjának hatására egy Lídia nevű asszonynak *„az Úr megnyitotta a szívét, hogy hallgasson mindarra, amit Pál mondott”, és „megkeresztelkedett ő és háza népe”* (16,15). Ugyancsak az ApCsel mondja el, hogy Pál egy börtönőrnek ezt mondja: *„Higgy, és üdvözülni fogsz, te és háza népe.”* Aztán *„hirdették neki az Úr igéjét, és mindazoknak, akik a házában voltak. Ő pedig mindjárt megkeresztelkedett, és vele övei is mindnyájan.”* (16,31-33)

Ha egy „pogány” keresztény (krisztuskövető) vallásra tért, egész családja megkeresztelkedett – ebben pedig a gyermekek is benne voltak. Az Újszövetségben olvashatjuk, hogy nem is egyszer egész családok részesültek a keresztségben. Ilyen leírás például Kornéliusz (Csel 11,14) vagy éppen Sztefanász (1Kor 1,16) és házuk népe esete. Tudvalevő, hogy egy ház népéhez mindenki, a rabszolgáktól a gyermekekig beletartozott, tekintet nélkül a korára. Alig hihető, hogy keresztény apák és anyák nem akarták volna a keresztséggel biztosítani gyermekeik (a szülők számára a legdrágább!) védelmét a Gonosz ellen. Természetesen, amikor a csecsemők kezdtek felnőni, részesedtek a keresztény hitoktatásban.

A misszió során a megtérést hirdették – nyilvánvalóan a felnőttek körében – az elsődleges gyakorlat tehát a felnőttek keresztelese volt. Érdekes, de *Tertullianus* leszámítva senki nem firtatta a gyermek-

keresztelest az első egyházatyák közül – s ő is csak inkább pedagógiai-egyházfegyelmi okokból –, nem pedig teológiai kifogások miatt.

Gondoljunk el egy kicsit!... **Ha a gyermekkeresztség annyira idegen lett volna az Újszövetség korában, s ha éppen ezért nagy botrányokat okozott volna az első századokban** (mint a mai kisegyházakban), vajon miért nem találunk erre vonatkozó tudósítást az ApCsel-ben vagy az apostoli levelekben?

Az ókori Egyházban ugyanakkor kezdett terjedni a keresztény családokban született gyermekek keresztelezésének hagyománya. A keresztség ugyanis a bűnök ingyenes bocsánatával járt, és nem kapcsolódott hozzá penitencia kötelessége. Ezért még a szentéletű Mónika is halasztgatta fiának, Ágostonnak megkeresztelkedését, gondolván, hogy jobb lesz majd akkor megkeresztelkednie „a bűnök bocsánatára”, amikor már túl van a fiatalság erkölcsi viharain...

Voltak olyanok emberek is, akik egészen életük végső órájáig halasztgatták a keresztséget, hogy így ingyenes bocsánatot nyerve bejussanak a mennyországba. Az ilyen viselkedést az egyházi vezetők, persze helytelenítették, de teljesen megakadályozni nem tudták.

Az ókor vége felé mégis általánossá vált a keresztény szülőktől született csecsemők megkeresztelése, sőt, a középkorban már Egyházi törvény írta elő, hogy a keresztény szülőktől született gyermekeket néhány nappal születésük után meg kell(!) keresztelni.

Mit mond a klasszikus teológia (theosz-logosz/Isten-tan) és a dogmatika (hivatalos egyházi tanítás)?

Isten szövetségi ígérete a keresztség, mely nem a tudatos döntés után történik, hanem a világ teremtése előtti kiválasztás hitén alapul. Ezért a meghatározó „nagy” teológusok az ígéretre teszik inkább a hangsúlyt és nem az emberi oldalra, s ez az ún. „történelmi egyházak” álláspontja is. Fontos megjegyezni, hogy egy tájékozott „nagyegyházi” hívó ember nem azt hangsúlyozza, hogy valakit „katolikusnak” vagy „reformátusnak” keresztelnek, hanem azt vallja, hogy az adott felekezetben részesült a keresztség egyetemes szentségében.

De mi is a keresztség?

Először is *nem ismétlődő rituális fűrdő* (mint a judaizmusban a mikvé), hanem *egyszeri* alkalom. Másodszor a keresztség nem a körülmetélés újszövetségi, szimbolikus és persze humánusabb – hiszen a *circumcisio* az individuum legérzékenyebb intim területébe /teste fölötti önrendelkezésébe, az egyén szexualitásába/ való durva, patriarchális érdekeket konzerváló közösségi beavatkozás(!!) – megfelelője, hanem alapjaiban, teljes

egészsében új gyakorlat, mely Krisztustól rendelt szentség, ami **az emberi viselkedés/magatartás eladdig szigorú törvényi kereteiből kiemeli az egyént az isteni szeretet, a kegyelem állapotába.** Megjegyzés: A körülmélet és időpontja (születést követő nyolcadik nap!) a Tórában elő volt írva, a keresztesítés időpontja pedig nincs „előírva”...

És a mal helyzet?

A 20. század neves református teológusa, *Karl Barth* nagyon élesen szembefordult a csecsemő-keresztesítés szokásával: *szerinte csak a személyes elkötelezettséggel Krisztusban hívókat kellene megkeresztelni.* Barthnak eme felfogása azonban nem talált nagy visszhangra a többi teológus között...

Számomra *Luther* és *Kálvin* hiteles emberek. Nem tökéletesek, mindkettőn találhatnánk „fogást” – hát még ők rajtam(!) – de tanításaiknak komoly súlya van számomra. Nagyon furcsának találom, hogy rendkívüli komolyságú két humanista tudósemler, akik megváltoztatták az egész Egyház arcát, mégis érintetlenül hagyták a gyermekkeresztesítés gyakorlatát.

A kiségyházak/szabadegyházak álláspontja

Több is van, de ezek közül a legfontosabb (amit mindig hallani), hogy a gyermek még nem képes tudatos döntést hozni egy ilyen komoly dologról.

Amikor gyermek-kereszteségről beszélünk, akkor általában csecsemőkre gondolunk. Manapság viszont általánossá vált a 3-6-10 éves gyermek megkeresztesítése, ők pedig már rég nem csecsemők... arról nem is beszélve, hogy egy 16 éves gyerek is gyerek, hiszen csak 18 éves korától nagykorú!

Ha a tudatosságot szigorúan kezelik – ez a szabadegyházi gyakorlat –, akkor bizony *18 év alatt nem lenne szabad senkinek a keresztesítést felvállalnia*, mert az is gyermekkereszteségnek minősül! Azonban azt látom, hogy a kisebb felekezetek ebben nem túl következetesek, és már 10 éves vagy néha fiatalabb gyerekeket is alámerítenek...

Az ok számomra több mint nyilvánvaló: ezt nem azért teszik, mert a gyermek Jézus Krisztus mellett már tudatosan „felhőtt-döntés”-t hozott... Nehezen elképzelhető ugyanis, hogy egy 8-10 éves gyerek Istennel szövetség köt, meghal a bűneinek, s tényleg egy átgondolt, megfontolt hitbéli döntést hoz; hanem azért, mert egyszerűen az adott kiségyházi/szabadegyházi gyülekezet *nem akarja elvesszíteni* a tinédzser-korba lépő, önhatárait természetesen kereső potenciális egyháztagját! Az élet azonban már csak ilyen:

krízisbe hoz, megítél minket: hiszen nem ismeretlen számunkra sem a fogalom: „kiköntfirmált”...

Akkor: pedobaptizmus vagy kredobaptizmus?

– nyitott kérdések

Képzeljünk el egy szomorú helyzetet: hívó házaspár megkeresztesíti fél évesen kisgyermekét, aki felcseperedve nem lesz hívó. Ő tagja az új szövetségnek vagy csak tagja volt? Esetleg egyik sem?

Az újprotestáns felfogás szerint a keresztesítés – felnőtt-keresztesítés / bemerítkezés – arról tanúskodik, amit Isten kegyelmére válaszként a hívó embernek tennie kell. **A katolikus, református, evangélikus számára a keresztesítés elsősorban arról tanúskodik, amit Isten tett.**

Melyik a fontosabb aspektus? Számomra a gyermekkeresztesítés gyakorlata a járható(bb) út. Az, hogy kik a szüleink, az nem véletlen, Isten akarata szerint testesülünk meg abban a családban, ahová születünk. Éppen ezért szüleinknek „joguk” van eldönteni, hogy milyen hitben nevelkedjünk – nélkülük ugyanis nehezen lehetnének azok, akik vagyunk. Ugyanakkor ez csak a szülői féltő szeretetből fakadó szelíd irányít mutathat – nem radikálisat és megváltoztathatatlan: lásd *zsidó-, moszlim körülméletelés(!)* –, de az út megválasztása mindig egyéni döntés eredménye, hiszen „minden út ugyanoda vezet, de sajnos nincs lehetőségünk egy emberéletben minden utat bejárni”!

Véleményem szerint a dogmatikus szembeállítás a pedobaptizmus és a kredobaptizmus között még hosszú ideig létezni fog, jóllehet nem az a kérdés, hogy gyermek- vagy felnőttkeresztesítés (vagy nagykorúkeresztesítés), hanem az, hogy **milyen perspektívája van az elkövetkező generációk életében a gyermek-keresztesítésnek és az erre épülő hitvalló (hívó-) keresztesítés életnek?**

Végszó helyett

(októberben a Nika-n folytatjuk!)

A nagyobb felekezetek tehát úgy látják, az Újszövetség megengedi a gyermekkeresztesítést még akkor is, ha alapvetően a felnőtt keresztesítés életet preferálja.

A reformáció előtti keresztesítés jelentős részében a gyermekkeresztesítés támogatása abból a felfogásból fakadt, ami szerint a keresztesítésnek bűnmegbocsátó hatása van, és ezzel lehet a babák számára az eredendő bűn alól bocsánatot szerezni, hogy ha esetleg kiskorukban meghalnak, üdvözüljenek. Márpedig a keresztesítés kérdése egyben üdvösség kérdése is, hiszen: „*Aki hisz és megkeresztesedik az üdvözül.*” Mk 16,16

Finn
100 év
km

Finnország 2017-ben ünnepli függetlenségének 100. évfordulóját

Az ünnepi év mottója „Yhdessä – Együtt” szellemében finnek és finnbarátok otthon és szerte a világban színes programok során irányítják a figyelmet az elmúlt száz év vívmányaira.

A finnekről köztudott, hogy szeretik a természetet és a sportot – legyen szó akár verseny-, akár szabadidősportról. Egy európai felmérés adatai alapján a finnek Európa élvonalában vannak a szabadidő mozgásra fordított arányát tekintve. A finnek élen járnak az egészség megóvása céljából végzett szabadidősportban!

Joesnsuu-Pielisensuu-i testvér-gyülekezetünkön keresztül sok alkalom adódott az elmúlt több mint három évtizedben, hogy finn barátainkkal együtt örüljünk, ünnepeljünk. Ezt folytatandó látogass el Te is az alábbi honlapra:

<http://finn100.masport.hu/>
és csatlakozz!

**Évfordulók mindig vannak. Ke-
rekek és kevésbé azok, de
mindégylknek a lényegét az
emlékezésből táplálkozó meg-
erősödés adja. Lutherrózsánk
előző számában hírt adtunk
Virágh János O.F.M. kapuci-
nus atya halálának 10. évfor-
dulójára megjelent könyvről,
most pedig Ámon Otmár
atyáról emlékezünk meg, aki
pontosan 15 évvel ezelőtt tá-
vozott el közülünk, s aki kriszt-
usi magatartásával sokak
szívébe örökre bezárta magát.**

**Vele együtt végzett ökumenikus szol-
gálatok emlékel elvenedtek meg ben-
nem, s személyes tiszteletem jeléül is
egy 1999-ben vele készített riportot
digitálizáltam újra, hogy emlékezhes-
sünk egy nagyszerű emberre.**

**Az ember életét alapvetően
meghatározza a hivatás
megválasztása... Hogyan lett Otmár
atya kapucinus szerzetes?**

Talán ott kell kezdenem, hogy apá-
mat, aki Mórton a Keresztény Fo-
gyasztási Szövetkezethnél dolgozott,
nagyon szerette *Schweighardt Veremund*
kapucinus atya, aki a móri kapucinus
rendház házfőnöke volt. Édesapám későn
nősült, 40 évesen, édesanyám is idősebb
volt, 36 éves. Egy 2,5 éves, majd egy 1,5
éves és egy koraszülött testvérem halála
után szüleim fogadalmat tettek, hogy
engem Istennek ajánlanak, akár fiú le-
szek, akár lány, csak maradjak életben...
hát így maradtam én életben... két fiata-
labb testvérem is volt még, akik fiatalon,
huszonéves korukban meghaltak.

Istenes szüleim – főleg édesapám – a
székesfehérvári ciszterekhez akart gimná-
ziumba adni, de oda helyhiány miatt nem
vettek fel. Ekkor ajánlotta fel segítségét
Schweighardt Veremund atya, aki *Pro-
hászka Ottokár* püspökkel annak idején a
tatai Szerafikumot alapította, s megnyug-
tatta szüleimet, hogy beajánl ő a tatai ka-
pucinusokhoz, s jó dolgom lesz majd a
Szerafikumban. Tényleg így is volt. Csak
szeretettel tudok visszaemlékezni tanára-
imra, nevelőimre, a kapucinus atyákra!
1929. szeptemberében – jó régen, ugye? –
kerültem ide a Szerafikumba... és 1937-
ben érettségiztem itt a piaristáknál.

**Magam is óraadó vagyok ebben a
nagy múltú iskolában, ezért hadd
kérdézzem: Milyen volt akkor a
tatai gimnázium?**

*Piarista, és ezért nagyon szigorú.
Soha nem volt gondom az iskolában, ki-*

**Vannak helyzetek,
találkozások melyekért az
ember nagyon hálás
Teremtőjének, így vagyok én
ezzel a csütörtök délutánnal...**

**A találkozásra az apropót a
januárvégi egyetemes imahét
egyik alkalmá adta. amikor is
Otmár atya, kapucinus
szerzetes az evangélikus
imaházban szolgált. Aki ott
volt tapasztalhatta az
igehirdetésében is a teremtett
világért vállalt felelősséget és
ezzel együtt az evangéliumi
napsugaras világszemléletet.**

**Otmár atya nevét először
feleségemtől hallottam, aki a
test gyógyításán fáradozott a
Városi Kórházban, a „rendkívül
mosolygós szerzetes bácsi” –
ahogyan az atyát említette –
pedig a lelkeken. Otmár atya
kéretlenül is minden ágyánál
megállt, ahol vigasztalásra
vagy meghallgatásra volt
szükség. Az atyát sokan a
szívükbe zárták, nem csak
hívők – hitetlenek is...**

Krisztus követésében

Riport-„remake” Ámon Ágostonnal O.F.M. Cap. – egy krisztusi emberrel – halálának 15. évfordulója alkalmából

tűnő tanuló sosem voltam, de a piaristák-
nál nem is volt olyan könnyű ezt elérni.
Akkortájt nem volt annyira zsúfolt. Igen
jó híre volt, két-három grófi család is tá-
mogatta őket. *Eszterházyak, Somsicsok...*
Sokat izzadtunk a latin, a német, és a fran-
cia órákon. Ötödiktől nyolcadikig igen ko-
molyan még gyorsírást is tanultunk, ami
újdonságnak számított akkoriban... leg-
szívesebben a francia nyelvet tanultam,
mert a francia tanárom *Perényi Rudolf* ki-
tűnő tanárember volt, hosszú ideig élt
kint Franciaországban, s nekünk megta-
nította a hétköznapi nyelvet is; németből
és latinból meg mindig csak a klassziku-
sokat fordítottuk.

**Mikor történt a nagy elhatározás,
a hivatásválasztás?**

Szinte belenőttem. 15 éves voltam,
amikor *Farkas Kornél* atya megkérdezte
tőlem: „*Te Ámon Ágoston, nem gondoltál
esetleg arra, hogy papnak készülnél?*”
Azt válaszoltam: „*Magam is gondoltam
rá, hiszen tudom, hogy milyen sokat kö-
szönhetek a kapucinus rendnek, s ha egy-*

szer megfelelnek...” Tudták rólam, hogy
szorgalmas gyerek vagyok. Fél tandíjas-
ként kerültem a Szerafikumba, de egy kis
biztatás után még javítottam az eredmé-
nyeimen és így teljesen tandíjmentes le-
hettem. 15 évesen terciárius lettem, azaz
beöltözhettem a kapucinus rendi ruhába
és három éven át minden reggel így indul-
hattam többedmagammal a piarista gim-
náziumba.

A teológia III. évfolyama után 2 hó-
napra bevonultam a Ludovikára – tábori
lelkész-(ki)képzés gyanánt –, s mint főhad-
nagy szereltem le. De minket már a pia-
ristáknál olyan katonás fegyelemre
tanítottak, hogy a Ludovikán azt kérdez-
ték tőlünk: „*Mit tanítsunk mi maguknak,
maguk mindent tudnak?!*”

A noviciátusomnak 1938-ban lett
vége. Ekkor kerültem Budára, ahol teo-
lógiánk működött. Igen komoly 6 éves
képzést kaptunk rendkívüli professzora-
inktól, akik mind külföldön, főleg Olasz-
országban tanultak korábban. Nyolcan
kezdtek el a teológiát és hárman álltunk

ki minden próbát. Sajnos már csak én egyedül élek hármónk közül, s én is már 81 éves vagyok...

Papi-szerzetesi hivatásának nagy részét egy ateista rendszerben kellett megélnie. Nem lehetett könnyű...

Nagyon sokat tudnék mesélni... 1944-ben kerültem Nagymágocsra (Szentestől nem messze fekszik) mint káplán, de amikor október végén, november elején bejöttek az oroszok, azt mondta nekünk előljárónk: „*Menjeteek gyorsan Mórra! Én már öreg vagyok, értem nem kár, ha lefejeznek is, de ti még fiatalok vagytok!*” Így kerültem vissza szüleim közelébe – *Bo-dajkon* laktak – aminek örültem.

Móron többször meg kellett tapasztalnom, hogy az Úr csodásan hordoz engem. Álltam nyolcadmagammal kivégző-osztag előtt, mert azt gondolták az oroszok, hogy valaki a rendház melletti templomtoronyból lőtte le az egyik tisztüket... később kiderült, hogy egyik elkeseredett beosztottja volt a tettes... Kúsztam be a rendházba, mert fejem felett a géppisztoly-sorozat leszaggata a fáról az ágakat... Síró nővérek gyászoltak el, mert a mosókonyhában egy orosz katona mindenáron órát követelt rajtam, s ezt a kívánságát megerősítendő belelőtt fejem fölé a falba... s szegény nővérek azt gondolták végzett velem! Jómagam a mellemet mutattam neki, hogy motozzon meg, löjjön belém, ha akar, de órát úgy sem tudok adni neki... ezután lőtt bele a falba, köpött egyet, elvette a meleg kabátomat és elment.

Örömöm – hogy viszonylag közel voltam szüleimhez – rövid ideig tartott, mert egyik fiatal nagyváradi rendtársam bombázás következtében meghalt, s rendfőnököm utasítására *Nagyváradra* kellett men-nem. Igen keserű volt ez nekem, hiszen a szülői házat telitalálat érte, édesanyám mindkét lába eltörött, apám pedig olyan nagy sokkot kapott hogy szegény élete végéig remegett. Nehéz volt itthagyni őket, de erősen hittem, hogy Isten ezzel is jót akar nekem, s nem csak engem, de szüleimet is gondviseli.

Ahogy eljutottam Nagyváradra, az is csodás volt. Biharkeresztesnél volt a határ. Odafele hol németek, hol oroszok igazoltattak. Biharkeresztesnél pedig le-szállítottak. Valaki viszont az tanácsolta, ha elindul a vonat, dobjam fel gyorsan a bőröndömet, ugorjak fel, s akkor már nem szállítanak le... Így is történt. A határ túloldalán nagyobb kérdéssel kellett szembenéznem: hogyan tovább? Elindul-tam a Nagyvárad felé menő országúton és egyszercsak megállt mellettem egy teher-autó. Magyarul kérdezték, hogy merrefelé tartok. Mint utólag kiderült Auschwitzból menekült zsidók voltak, akik azt mondták: „*Velünk annyi jót tettek a papok, hogy örülünk, ha visszaadhatunk vala-mit...*” Hát így jutottam el Nagyváradra,

ebbe a nagyon szép városba, amelyet ket-téssel a Sebes-Körös és a városrészeket sok híd köti össze. Végeztem a szolgálato-mat, az óvárosban hittant tanítottam. Éppen az óvárosba indultam, a szakács testvér már kikészítette a reggelimet, ami-kor azzal szaladtak hozzám, hogy menjek gyorsan, mert a román politikai rendőr-ség komisszára lent vár rám... Megretten-tem: „*Ugyan hol szólhattam el magam?*” Pedig erre mindig nagyon vigyáztam... Egy nagy darab barna bőrű ember nézett le rám policia-uniformisban, és bemutat-kozott magyarul: „*Johann Sipos vagyok. Nem hivatalos ügyben keresem.*” Nagy kő esett le a szívemről, s rögtön helytel kínál-tam. Kiderült, hogy ez a román ember görög-katolikus volt, s azért jött, hogy édesanyjáért és tudóbajban meghalt test-véréért mondjak egy-egy misét. Adott 500 lejt, ami akkoriban komoly pénznek szá-mított. Elmondta még azt is, hogy a fele-sége nálam szokott gyónni. Később még ház-szentelésen is voltam náluk. Nos ő volt az én őrzőangyalom Nagyváradon! Kétszer is segített – mint mondta: „*Min-dig engem keressen és ne szóljon senki-nek semmit!*” Egyszer egy jó lelkű, rendes magyar tanítónő akart kitenni a lakás-ából egy román háztulajdonos, s ő meg-akadályozta. A másik nagy tette volt, hogy a bukaresti központból parancsot kapott, hogy minket távolítson el szolgálati he-lyünkről két héten belül, s ő öt(!) hetet adott nekünk, megszervezte a csomagia-ink elszállítását is. „Sajnálom – mondta – de itt már nem tudok többet segíteni, így kellett 1948-ban otthagynom *Nagyvá-radot* és az attól nem messze fekvő *Vá-radszöllőst* is, ahová korábban a helynök helyezett ki. Szép közösségi élet volt ott, még egy 40 tagú énekkart is szerveztünk. 1948. április 1-ét írtak, amikor leszálltunk a Nyugati pályaudvaron.

Újból *Mórra* kerültem. Sok ministrán-som volt ott. Egyszer kirándultam velük, s egy „jóakaróm” feljelentett az oktatási osztályon. 1950. esztendő következett, Máriabesnyő, a szerzetesrendeket szét-

verték. Le kellett tennem a rendi ruhát és le kellett borotválnom a szakállamat is. Világi papi állást „kínáltak” fel *Pusztáeg-resen*, egy kicsiny 1000 lelkes faluban, ahol még templom sem volt... 38 évig vol-tam ott, 1951-1989-ig. Egyik ministrán-som lett a tanácselnök, aki aláírta a templom építési engedélyét, s így építhet-tünk csodák-csodájára a hetvenes évek elején-közepén egy templomot. A püspö-köm is csak ámult, mi pedig nagyon örül-tünk.

1989-ben Pestre hívtak, majd három év után újra ide kerültem Tatára. 1991. október 1. óta szolgállok itt. Itt ért 1993-ban az aranyémletem (50 év). Hát ennyit röviden az életemből...

Hogyan látja Otmár atya a jövőt?

Bizakodva, reménységgel. Bízom benne, hogy az Úr ad erőt és egészséget. Egykori évfolyamtársaim közül már csak én élek. Néhány idősebb rendtársam él még. Sajnos nagyon sokat közülük meg-tört a háború vagy azután az üldöztetés, némelyeket kínoztak is. Az Úristen ettől engem megóvott. Tudta, hogy egész élet-emben gyenge fizikumú voltam, s talán nem bírtam volna ki a megpróbáltatá-sokat... Mindezt nagyon hálás vagyok az Úrnak...

Nemrég volt itt az olaszországi gene-rálisunk. Finoman „ránk parancsolt”, hogy az mégse járja, hogy a rend Olaszor-szágba a legerősebb, s mi meg alig tu-dunk itt olaszul. Így most én zsolozsmázás közben néhány nagyon szép olasz imát is elmondok...

És itt maradjon három pont

Ugyanis a beszélgetésnek még nem lett még vége. Csatlakozott hozzánk *János atya* is, és még sok napi aktuális- és egy-házat érintő távlatos problémáról beszél-gettünk. Két nagy tudású és tapasztalt kapucinus testvér osztotta meg őszintén örömeit és gondjait egy evangélikus lel-késszel – éltük a hétköznapi ökumenét. János atyát már várták a hittanosok, Otmár atyát pedig más feladatokat.

Még néhány fényképet készítettem és kifelé haladva azon gondolkodtam, ho-gyan is tudom majd egy cikkbe belesűrí-teni mindazt a hiteles tanúbizonyságot ember- és istenszeretetről, amelyet közel két órában *Otmár atya* felvillantott előt-tem. Rájöttem, lehetetlenre vállalkoz-tam... De talán egy-egy szó és Otmár atya derűs mosolya segíti az Olvasót a megér-tésben...

Számomra ajándék volt ez a csütörtök délután. Köszönet ezért *Otmár atyának* és hála legyen az Úristennek, akinek szere-tete alakította a beszélgetést. Ő segítse és áldja meg gazdagon továbbra is a kapuci-nusok rendjének tatai testvéreit!

Franko Máttyás

(A riport a *Lutherrózsa* 1999-es, böjti számában jelent meg.)

Otmár atya sírja – 15 év után is friss virággal borítva – az Almási-úti te-mető kapucinusok parcellájában...

'Bűnösöknek Megváltója...'

és Kis János püspök

(Evangélikus Énekeskönyv 382.)

A Szentháromság ünnepe után! harmadik vasárnap graduáléneke. A vasárnap központi gondolata a bűn, a bűnből való megtérés, s a Krisztusban beteljesedett, Isten által megígért megváltás. Énekünk tehát szorosan kapcsolódik a vasárnap gondolatmenetéhez.

Énekünket Kis János (1770-1846) írta. 1782-től a soproni evangélikus líceum tanulója volt, ahol a hely szelleme és a következő magyar nevelés ösztönözte arra, hogy anyanyelve művelésével foglalkozzon. 1791-től Németország legjobb egyetemén tanult. 1796-ban Nemesdömlőn szentelte lelkésszé Hrabowszky Sámuel püspök. 1799-től Kővágóörsön, 1802-től Nemesdömlőn, 1808-tól Sopronban szolgált evangélikus lelkészként. Erős szálak fűzték Kemenesaljához, tehát az 1808-as búcsú keserű volt. Egyes feljegyzések szerint egészen Kemenesaljáról jöttek vasárnapi prédikációit hallgatni Sopronba. 1812-től haláláig a dunántúli egyházkerület püspöke volt. Berzsenyi Dániellel kapcsolatban állt, Kazinczy Ferenczel levelezést folytatott. A felvilágosodás szellemében született írásai nyelvtudományi, esztétikai, történelmi, nevelési és életbölcseleti témájúak, s ezen felül műfordítással is foglalkozott. 1822-ben nemessé-

get kapott, 1840-ben királyi tanácsos lett. 1830-tól az Akadémia tagja, ahol Kazinczy halála után a történelmi osztály vezetője volt.

Az ének hatsoros strofáit három páros rím alkotja. Hat versszakból áll, melyeknek minden szava szoros egységben áll a vasárnap igéivel, erősíti azok mondanivalóját. Énekeskönyvünk Luther 'Mi Atyánk, ki vagy mennyekben...' kezdetű énekének dalmával adja közre.

Kis János versének éneklése segítsen abban, hogy felfedezzük a megváltás mindnyájunknak szóló csodáját!

Pákozdi Csaba

a Tatai Ref. Gim. 11. A – ev. hit. tanulója

**Mert a reformáció
megmozgat!**
(És Tégéd?)

Támogatás

lehetősége

Evangélikus Egyházközség Tata
számlaszáma:

63200119-14926282

Egyházfentartói járulékát,

adományait itt is tudjuk fogadni.

Támogatását köszönjük!

Reformáció

1517-2017

szeptember 21. (Bajl)

Csodás Biblia – bibliai csodák – Miért beszél a Biblia arról is, amiről inkább hallgatnia kellene? avagy: Miért irányít nekünk a teljes Szentírás?

Reformációi "örökségünk": Sola Scriptura – azaz: egyedül Szentírás. Általános és speciális tudnivalók a Szentírásról, annak történeti kialakulásáról, helyéről az egyetemes kultúrában, s mindenekelőtt: olvasásáról, megértéséről és tanításáról.

szeptember 28.

Az Őszövetség 5 legszébb története

Az emberi lélek mélységeiről és magasságairól, egy adott történelmi helyzet kihívásairól, küzdelmeiről, s történetekben rögzített tanításokról az utókör számára.

október 5.

Az Őszövetség 5 legvéresebb története

Káin gyilkossága, Mózes valószínű brutalitása, Saul vérengzései, Dávid aljassága, Absolon testvérgyilkossága. Isten hatalma és az emberi akarat megdöbbentő ütközése egy távoli korból... Irodalmi túlzások vagy valóság?

október 12. (Bajl)
Gyermek-kereszttség és/vagy felnőtt-kereszttség?

A hit vagy a kereszttség az első lépés az Isten felé? Keresztényeket komolyan megosztó magyarázatok a kereszttség szeptéről. Pro-, és contra-érvek vizsgálata a biblikus-, teológia segítségével.

október 26.

Az Őszövetség 5 legfurcsább története – üzenetek tanulságok

Nehezen érthető történetek, meghökkentő jézusi kijelentések és furcsa apostoli intések és apokaliptikus víziók.

november 16.

A világnak nem kell a Messiás...vagy mégis?

A "megváltás" teológiájáról, megváltás-ígéretekről és a következményekről.

november 30.

Gyónás – a "majdnem-harmadik" lutheránus szentségről...

Bűnvallás és/vagy testvéri beszélgetés? Szükség van-e az "intézményesített" magyarázatokra vagy elégséges a közgyónás? Testvéri reflexiók és "intések" – lelkipásztori feloldozás és újrakezdés.

október 19.

Az Őszövetség 5 legszebb története – üzenetek tanulságok

Zseniális pedagógiával bíró történetek, felejthetetlen példázatok üzenetei minden kor embere számára.

november 9. (Bajl)

Megoldható és megoldhatatlan morális kérdések a biblikus teológia segítségével

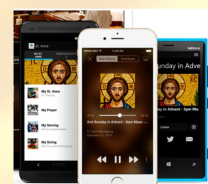
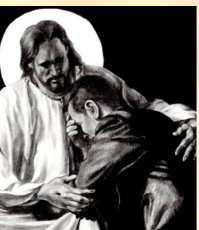
Egészség, haladás, fejlődés mindenáron? Modern korunk etikai kihívásai.

november 23.

Következő 500 évünk...

Visszatekintés és elemzések egy program-gazdag jubileumi év után.

december 14. (Bajl)

Ádvent, spiritualitás és Egyház

Személyes váradalmak, egyházi "ajánlatok" az adventi időszakban...

december 7.

Mit várunk? Miért várunk? Mire várunk?

Ádvent, mint érintettség, mint találkozás, mint új kezdet. Az adventi időszak lehetőségei a keresztyén ünnepek is viszonylagosan tevé modern világban.

december 21.

Nika-félév zárása – karácsonyra-hangolódás

Vissza-, és előre tekintés az elmúlt félévre; téma-javaslatok felvetése, megvitatása a következő szemeszterre. Gyülekezeti karácsonyfák beállítás és közös feldiszkálása – karácsonyi hangulatban, egy forró tea, s adventi sütemények mellett...

BIBLIAÓRA
azok számára, akik szeretnék
alaposabban megismerni a
keresztény tanítás alapjait
Minden csütörtökön
18 órakor!

Nika
Nikodémus
Akadémia

Nika "A kérdések és válaszok biblikus napja"

A Nikodémus Akadémia több száz témája
megtekinthető gyülekezetünk honlapján a
<http://tata.lutheran.hu/nika.htm> címen.